

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De iusto ac metuendo dei iudicio.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](#)

D. DIONY. CARTH V.

¶ anima grata deo , tantumque benefactorem
contemplate & dilige: & omne bonum, omnem
gratiam, omneque meritum ei semper ascribe:
ne per ingratitudinem donis eius fias indigna:
quoniam ab eo omnis boni exordium est, con-
tinatio, atque perfectio. Si humanae beneficentie
immemorem atque ingratum existere, non so-
lum inhumanum, sed & plus quam bestiale cen-
setur. Quum & canis & leo proprium nutritio-
rem adiutoremque diligunt. Quanto magis diu-
nis beneficijs: que in seipsis comparabilia sunt at-
que dignissima, & maximam gratitudinem pro-
pter dignationem dantis requirunt: ingratum fo-
re itemque immemorem, iniurissimum, impunis-
sumque consistit. Nūquam ergo o anima a me-
moria tua excidat diuinorum contemplatio be-
neficiorum: sed ex eorum intentissima pondera-
tione, ad dei tui amorem feruentem te semper el-
gere incitareque stude. Habenti namque, id est,
grato, dabitur & abundabit. Ei vero qui nō ha-
bet, id est, ingrato, & quod videtur habere, auf-
getur ab eo.

De iusto ac metuendo dei iudicio.

Art. XIII.

Fe. quar-
ta medi-
tandum.

Job. 14

IL horribilis cogitari valet, q̄ di-
strictum ill̄ nouissimum iudicium
dei. Si enim ipsum non esset inferno
poenarius, non utique orasset sc̄nus
propheta, Quis mihi tribuat ut in
inferno protegas & abscondas me,
donec pertranseat furor tuus. Ideoq̄ iudicij illius
Hieronymus qualecumq; praembulum expertus sanctus Hie-
ronymus, ait, Siue comedo, siue hibo, siue dormio,
siue vigilo, seu aliud aliquid agero: semper inde

Dat auribus mentis meæ illius horribilis tubæ so-
 nitus, Surgite mortui, venite ad iudicium. Nūc er-
 go o p̄chaūssime frater recolligamus paulisper
 animam nostrā, & sollicito corde describamus in-
 terioribus oculis nostris, extremi illius iudicij mo-
 dum atque horrorem. Intueamur oculo fidei ve-
 nientem cœlestem iudicem, cum milibus angelo-
 rum ac hominum, cumq; omni militia supernie exer-
 citus, in nubibus cœli, super valle Iosaphat. Pen-
 semus quorū in momento, in ictu oculi uniuersos
 resurgere, & ad dei iudicium aduenire. Tūc sta-
 būt iusti in magna constantia, aduersus eos qui
 se angustiauerunt, eruntq; electi eleuati a terra,
 stātes in aere: impij ȳe ac reprobi iacebūt in ter-
 ra quā dilexerunt, plumbo grauiores, durioresq;
 ferro. Eruntq; tunc cum iudice securi, qui mō nō
 sunt securi: & rursus tunc pauebunt, qui mō me-
 tuere nolunt. O horrendæ & inex cogitabiles tēc
 reproborū angustiæ. Videbunt em vndicq;, & ec-
 ce super eos iratus, districtus, inflexibilis iudex:
 infra eos horridum inferni chaos, a pertum & pa-
 tens. In circuitu ardēs mundus, & ignita elemen-
 ta peccatores inflamantia: intus conscientia vr̄es,
 atq; hinc inde dæmonum turba accusans. Si tūc
 justus vix saluabitur, peccator & impius ubi te 1. Pet. 4.
 manebit? O peccatoris confusio. Tunc nēpe re-
 proborum vniuersa peccata atque arcana, omni-
 bus ac singulis, tam angelis q; hominibus eluce-
 scēnt: quatenus oēs iustissimum dei iudicium eē in-
 telligant. In hora illa videntes iniqui sortem iu-
 storū turbabunt timore horibili, et prælargustia
 spūs gemētes dicent, Nos insensati vitā illoq; esti Sap. 5.
 mabamus insaniam. Faciē suā ab ira vultus iu-
 dicis quārent auertere, & non poterunt: dicent
 b. iij monti

1. Cor. 15.

Sapient. 5.

Augusti.

1. Pet. 4.

Sap. 5.

D. DION. CART.

Luc. 23. montibus, cadite super nos : & collibus, operite
nos: nec tamen latere valebunt. Tunc videbunt
Ioannis 19 impij in quem transfixerunt, & ingratius qui
pro ipsis transfixus est, quem ipsi spreuerunt.

Tunc computabuntur ac præmia buntur mali
L Christiani cum his, qui Christum pupugerunt et
occiderunt. Sed precor te o adorande Christi,
o Iesu dulcissime, non inueniamur ego & dile-
ctus meus cui haec scribo, in die illo in infelici-
mo eorum catalogo, qui te sacrilegis ac sceleris-
tissimis manibus suspendentes peremebunt: quod
& pro omnibus rogo, pro quibus te oro, orare
habeo. Denique nullum tunc malum, nec indis-
cretum.

Matth. 12 cussum, nec in inultum transibit. De omni cogi-
tatione iniqua, de omni verbo otioso, de omni
opere malo, de omni tempore iam concessio, ut
exigetur iustissima & efficax ratio. Tunc dicet
iudex (Matthæi vigesimo quinto) ihs, qui ad fini-
stram sunt: Ite maledicti in ignem æternum. Et
ecce mox aperiens terra os suum deglutiet impi-
os, inuoluetq; eos ignis, quo elementa ardebunt:

Opcto te, in æterna eos tormenta intrudet. Ipsi autem
infelicissimi in profunda gehennæ ruentibus, ascendent ele-
num ex eti in alta polorum: reprobis id ipsum videnti-
bus, & ad ampliorem suæ miserizæ calamitatem

nunquam obliuiscenibus. Ut igitur intolerabi-
lem hanc euadamus miseriam, atque inexcep-
tabilem confusionem, horrorem atque anguli-
am: timeamus modo, & confiteamur sincere
cum multa erubescientia peccata nostra: nec ab-
scondamus iam a C H R I S T I vicario, quod
tunc latere optamus in extremo iudicio. Est au-
tem & aliud singulare yniuersiisque morientiis
iudicium,

judicium, non minus isto singulis præmeditadū ac metuendum, dum videlicet anima a corpore exiens, ad Christi repente tribunal protrahitur: illicque astantibus et accusantibus malignis spiritibus iudicatur.

De poenis inferni. Art. XIII

 Verum admodū inenarrabilis est beatitudine sanctorum in cœlo: sic profusa ineffabilis est miseria reproborum in inferno. Quid ergo de ineffabili fari presumo? Sed ad incitandum timorem, paulisper balbutiendo lo-

quid desidero. Est enim in inferno in primis animarum ac dæmonum, inconuertibilis auersio mentis a deo, cui correspondet poena damnationis: scilicet carentia visionis diuinæ, quæ est summa infelicitas. Et quoniam in mortali peccato descendunt vel recesserunt, perseverat in eis inauertibilis conuersio ad bonum creatum, atq; caducum in quo sibi finem statuerunt, & plus quam summum bonum dilexerunt: & hoc est eis æternus cruciatus, q; tali bono frui nequeunt, neq; in ipsius illicito usu delitiari, sicut optauerant posse. Itaque æternaliter obstinati manent in malo: nec deum diligunt, sed odiunt atque blasphemant. Quoniam ergo in peccato mortali propter contemptum immensi dei, est infinita enormitas, est in inferno interminabilis poena: & quia reprobis illi miserrimi sunt vasa iræ, in quibus rigor atque seueritas diuinæ iusticie ostenduntur ac patent: ideo secundum magnitudinem diuinæ æquitatis, iuste torquentur: et cum sint deo odibiles, sempiternæ obliuioni traduntur, nec unquam miserabitur eorum creator. Vnde cū poena

Feria quinta
meditadū.

Sap. 14

b v ignis